

Fake news även i den svenska debatten

Foto: Karl Gabor

Magnus Henrekson, IFN, samtalar med Marika Lindgren Åsbrink, LO, och Ulf Kristersson, M, om forskningens roll i politiken.

IFN har tillsammans med Studentlitteratur arrangerat ett seminarium med titeln "Är forskning motgift mot fake news?" I ett scensamtal under ledning av Magnus Henrekson, IFN, förklarade Ulf Kristersson, M, att det är ett problem att den politiska debatten fjärrat sig från forskningen. Marika Lindgren Åsbrink, LO, ansåg att fake news och filterbubblor är problematiska i debatten. Tre forskare och tillika författare i antologin *Nationalekonomis frågor berättade inledningsvis om sin forskning.*

Johanna Möllerström, professor vid Humboldt-universitetet i Berlin berättade om forskningen bakom titeln "När vill vi hjälpa andra?" Det finns de som alltid vill omfördela, det finns de som aldrig vill och det finns de som vill omfördela ibland, förklarade hon. I USA där hennes experiment och forskning genomförts är de två första grupperna cirka 30 procent vardera.

Maria Börjesson, professor vid Statens Väg- & Transportforskningsinstitut talade på temat: "Påverkar samhällsekonomiska kalkyler transportpolitiska beslut?" Hon förklarade att visst finns det *fake news* inom trans-

portsektorn. Som exempel angav hon påståendet att "det anslås för lite till investeringar i transportinfrastruktur". Börjesson sa att den samhälleliga lönsamheten ofta spelar en obetydlig roll när transportpolitiska beslut fattas.

Henrik Jordahl, docent på IFN, berättade om hur han och Mikael Elinder, Uppsala universitet och affilierad till IFN, studerat huruvida väljarna röstar med plånboken. Jordahl förklarade att väljarna ofta röstar i linje med vallöften som påverkar den privata ekonomin. Forskarna har studerat vad som hände när socialdemokraterna lovade och senare införde maxtaxa i barnomsorgen.

Foto: Karl Gabor

Johanna Möllerström var en av de forskare och författare i antologin *Nationalekonomis frågor* som berättade om sin forskning på seminariet.

Forskare för en sommar

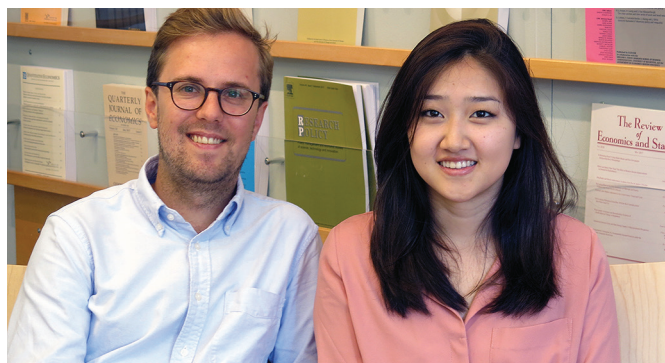
Jag har jobbat i olika företag tidigare men gillar det här bättre, säger Rachael Ahn om sitt sommarjobb som forskningsassistent på IFN. ”Arbetet här har varit utmanande men inte stressigt. I företag är det precis tvärtom.” Joel Gunnarsson håller med. Han ansökte om sommarjobbet på IFN för att ta reda på hur det är att arbeta som forskare. Och nu när sommaren är över konstaterar han att han ”nog vill bli forskare”.

Både Joel och Rachael har ett år kvar till en magisterexamen i nationalekonomi. Rachael på Handelshögskolan i Stockholm och Joel på Stockholms universitet.

Varför valde de just nationalekonomi?

– Det är ett brett ämne. Det innebär att du alltid kan hitta något som intresserar dig, säger Joel.

Han förklarar att han gillar blandningen av kvantitativ och kvalitativ analys samt att nationalekonomi är en tydlig disciplin. Rachael säger att hon till att börja med var intresserad av matematik men att ämnet ”verkade oanvändbart”.

– Nationalekonomi är mycket mer användbart i vardagen. Jag har lärt mig hur samhällsekonomin fungerar och hur man löser problem.

Är det något i arbetet på IFN som överraskat?

– Jag har lärt mig att forskningen, från idé till publicerad uppsats, tar mer tid än jag föreställt mig, svarar Rachael.

Joel säger att processen är ”mer komplicerad och innebär mer arbete” än han var medveten om. Men båda säger flera gånger under intervjun att atmosfären på IFN var lugn och vänlig, vilket de uppskattat.

Vad vill de jobba med i framtiden?

– I akademien som forskare, svarar Joel.

– Som ekonom på Google i Silicon Valley, säger Rachael.

Forskningsfronten

IFN:s forskning presenteras först i ett working paper. Under förra året utkom ett 50-tal sådana på IFN. Nästa steg är publicering i vetenskapliga tidskrifter som är peer reviewed. Här redovisas studier som nyligen accepterats för sådan publicering.

Carl Davidson, **Fredrik Heyman**, Steven Matusz, **Fredrik Sjöholm** och Susan Chun Zhu, ”Global Engagement and the Occupational Structure of Firms”. *European Economic Review*.

I denna studie undersöks sambandet mellan graden av företags internationalisering och förekomsten av olika yrken. Forskarna finner att internationellt verksamma företag har anställda som i högre grad har olika typer av högkvalificerade yrken. Resultaten visar en typ av inkomstfördelningseffekt av globalisering som tidigare inte uppmärksammats.

Ola Andersson och Tommy Andersson, ”Timing and Presentation Effects in Sequential Auctions”. *Journal of Mechanism and Institution Design*

En studie av sekventiella biljettauktioner visar att både presentationen på en webbplats och tiden som går mellan auktionerna signifikant påverkar priserna. Två saker har en positiv inverkan på priset: dels de första biljetterna på webbsidan, dels ett auktionsavslut som är långt från andra auktioner.

David Cesarini, **Erik Lindqvist**, Matthew J. Notowidigdo och Robert Östling, ”The Effect of Wealth on Individual and Household Labor Supply: Evidence from Swedish Lotteries”. *American Economic Review*.

Forskarna studerar effekten av lotterivinster på individers och hushålls arbete. Forskarna visar att lotterivinster leder till en modest men permanent minskning av arbetsinkomster, vilket främst förklaras av färre arbetade timmar.

Christian Bjørnskov och Jacob Lihn, ”Economic Freedom and Veto Players Jointly Affect Entrepreneurship”. *Journal of Entrepreneurship and Public Policy*.

I denna studie av 30 OECD-länder finner forskarna att ökade statliga utgifter på kort sikt kan öka graden av egenföretagande och att ökade statliga utgifter tvärtom minskar denna grad på lång sikt, i båda fallen när de politiska vetospelarna är svaga. En vetospelare är en politisk institution med makt att stoppa ett politiskt beslut.

Thomas Åstebro och **Joacim Tåg**, ”Gross, Net, and New Job Creation by Entrepreneurs”. *Journal of Business Venturing Insights*.

Artikeln analyserar tre nya mått på hur många jobb entreprenörer skapar. Med hjälp av registerdata visar forskarna att de flesta jobb i entreprenöriella företag tillsätts med personer som tidigare varit anställda. Således är jobbskapande i entreprenöriella företag främst en omfördelning av jobb snarare än att nya jobb skapas.

Se fler accepterade artiklar på ifn.se

KvinnoKapital i samtal om forskning

KvinnoKapital, ett nätverk för kvinnor som jobbar med kapitalförvaltning, besökte IFN vid månads-skiftet augusti/september. Deltagarna lyssnade till och gav feedback på presentationer av två IFN-forskare om kvinnors ställning på arbetsmarknaden.

Björn Tyrefors Hinnerich berättade om studien "Gender Quotas in the Board Room and Firm Performance: Evidence from a Credible Threat in Sweden". Forskarna har kommit fram till att hotet om könskvoter i börsbolagsstyrelser, som uttalades år 2002, gav effekt. Det var jämställdhetsminister och vice statsministern Margareta Winberg (S) som förklarade att "om företagen inte når 25 procent kvinnor 2004 så måste vi införa kvoter," sa Winberg till *Svenska Dagbladet*.

Hinnerich förklarade att han och Joakim Jansson konstaterat att efter hotet har antalet kvinnor ökat i styrelserna och det samma gäller företagets vinster.

Joacim Tåg presenterade en pågående studie om varför så få kvinnor blir vd:ar i svenska storbolag. Studien har han författat tillsammans med Matti Keloharju och Samuli Knüpfer. Det visar sig vara svårt för kvinnor, men inte för män, att kombinera familj och en chefskarriär. Studien publiceras i dagarna.

Kort och gott

Keith Ruddell, som nyligen disputerat vid University of Auckland, Nya Zeeland, har anställts som forskare inom IFN:s Elmarknadsprogram. Ämnet för hans avhandling är "Supply Function Equilibrium in Electricity Markets". Keith Ruddell samarbetar sedan tidigare med Pär Holmberg, IFN, som forskar om elmarknaden och auktioner.

Kaveh Majlesi är ny affilierad forskare till IFN. Majlesi är Assistant Professor vid Nationalekonomiska institutionen och Knut Wicksells centrum för finansvetenskap vid Lunds universitet. Kaveh är utbildad vid Sharif University i Teheran, Harvard University och University of Texas, Austin. Som affilierad till IFN kommer han att arbeta med forskning kring globalisering, handel och finansmarknader inom ramen för Globaliseringsprogrammet.

Lars Oxelheim ingår i redaktionskommittén för den nya akademiska tidskriften *Journal of International Business Policy* som kommer med ett första nummer den 1 oktober. Det är Academy of International Business, som också ger ut den topprankade *Journal of International Business Studies*, som är utgivare.

Nicklas Nordfors och **Victor Ahlqvist** har anställts som forskningsassistenter på IFN. Nicklas har en kandidatutbildning i statistik och nationalekonomi från Göteborgs universitet och en masterutbildning från Stockholms universitet. Han har tidigare arbetat som både lärare och forskningsassistent vid Göteborgs och Stockholms universitet.

Victor har en masterexamen i nationalekonomi från Lunds universitet, med inriktningen applicerad mikroekonomi och policyutvärdering. Han har senast arbetat som analytiker inom marknadsövervakning och internationella frågor hos Energimarknadsinspektionen.

18–20 augusti | Ett flertal IFN-forskare deltog i den årliga International Institute of Public Finance-konferensen i Tokyo. Bl.a. Martin Olsson som presenterade "Privatizations, Routine Job Tasks, and Labor Quality", Niclas Berggren som presenterade studien "Does Religion Make You Sick?" och Lovisa Persson som presenterade uppsatsen "Partying with the Left: Studying the Effect of a Coalition Partner".

24 augusti | Gabriel Heller Sahlgren som är affilierad till IFN presenterade sin studie Likvärdigheten i PISA – förändringar och förklaringar (Svenskt Näringsliv). I studien förklaras att likvärdigheten i PISA totalt sett inte har förändrats i någon större utsträckning. Detta går stick i stäv mot vad Skolverket kommit fram till.

1 september | Magnus Henrekson presenterade den nya boken Kunskapssynen och pedagogiken – Varför skolan slutade leverera och hur det kan åtgärdas (Dialogos förlag 2017) på Timbro. I boken konstateras att pedagogiken går tvärs mot forskning om hur hjärnan fungerar. Författare är Inger Enkvist, Magnus Henrekson, Martin Ingvar och Ingrid Wällgren.

8 september | Lars Calmfors, IFN, deltog i ett seminarium med bland andra Ylva Johansson, arbetsmarknadsminister och Mikael Sjöberg, gd, Arbetsförmedlingen. Ämnet var "Bättre anställningsstöd – Framtidens arbetsförmedling". Calmfors förklarade att det inte finns en enskild åtgärd som kan minska arbetslösheten.

28 augusti | Under Europaforums första dag, som hölls i Hässleholm, deltog Lars Calmfors, IFN, för att diskutera "Euron, bankerna och tilliten – hur skapas finansiell stabilitet i Europa?". Lars Oxelheim, Lunds universitet och affilierad till IFN, var med i en panel som lyfte frågan om "Junckerplanen – kan man kickstarta tillväxt?"

21 augusti | Therese Nilsson, IFN, deltog i panelen "Hur kan hälso- och sjukvården bättre förebygga ohälsa?" på Livsplats Sverige som arrangeras i Varberg. Detta är ett årligt hälsopolitiskt möte.

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer sju gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev